

Aan de leden van de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag
(per e-mail)

Amsterdam/Maastricht, 23 juni 2021

Betreft: Voorstel van wet / proeve van wetgeving herstelrechtvoorzieningen in het nieuwe
Wetboek van Strafvordering RJN/UM

Geachte Tweede Kamerleden,

Allereerst willen wij u alsnog van harte feliciteren met uw verkiezing en installatie als Tweede Kamerlid voor de zittingsperiode 2021-2025. En meer in het bijzonder proficiat met het feit dat u zitting hebt in de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid.

Diegenen onder u die eerder zitting hadden in deze commissie weten dat wij (RJN en Universiteit Maastricht, namens een groot consortium) in het kader van een 'burgerinitiatiefwetsvoorstel' onder de titel 'Voorstel van Wet strekkende tot de invoering van herstelrechtvoorzieningen in het Wetboek van Strafvordering, inclusief Memorie van Toelichting' (Claessen, Blad, Slump et al., 2018) al diverse malen contact met uw commissie hebben gehad.

In deze uitgebreide brief schetsen wij allereerst de belangrijkste onderdelen van ons voorstel van wet/onze proeve van wetgeving waarna we een schets geven van de relevante parlementaire momenten.

De totstandkoming van het Beleidskader herstelrechtvoorzieningen gedurende het strafproces uit 2020 is een goede ontwikkeling. De Minister voor Rechtsbescherming zet stappen om herstelrechtvoorzieningen in het strafproces verder te verankeren. Dat ons voorstel van wet daarvoor belangrijke input heeft geleverd, doet ons deugd. Maar een beleidskader is niet genoeg voor betere verankering van herstelrechtvoorzieningen in het strafrecht. Daarvoor is verdere wet- en regelgeving nodig.

De belangrijkste pijlers van ons voorstel van wet/onze proeve van wetgeving die mede ten grondslag lagen aan het beleidskader inzake herstelrechtvoorzieningen, zijn:

- I. Informatieplicht politie: de politie informeert alle betrokkenen – in ieder geval verdachte en slachtoffer – over herstelrechtvoorzieningen, waaronder bemiddeling, mediation en herstelconferentie
- II. Openbaar Ministerie en zittende magistratuur onderzoeken in alle gevallen ambtshalve of de inzet van herstelrechtvoorzieningen mogelijk is
- III. Zowel verdachte als slachtoffer heeft het recht zelfstandig te verzoeken om te doen onderzoeken of mediation in hun strafzaak mogelijk is
- IV. Er komt een verschoningsrecht voor mediators
- V. Bij de inzet van herstelrechtvoorzieningen is er recht op bijstand door een advocaat en een tolk
- VI. De mogelijkheid van een (voorwaardelijke) rechterlijke zaaksbeëindiging na een geslaagde mediation wordt ingevoerd
- VII. In strafzaken van minderjarigen wordt primair ingezet op een herstelrechtelijke afdoening en heeft een herstelconferentie waaraan ook het netwerk kan deelnemen, de voorkeur boven mediation.
- VIII. Naast bemiddeling wordt in de tenuitvoerleggingsfase ingezet op mediation bij besluiten over penitentiaire programma's (directeur PI) en voorwaardelijke invrijheidstelling (VI)

Wij schetsen hieronder de relevante (parlementaire) momenten rond ons voorstel van wet.

- [Convocatie petitie aanbieding](#): overhandigen eerste versie voorstel van wet aan commissieleden J&V (21 februari 2017)
- [Convocatie gesprek op verzoek van de Tweede Kamer](#) naar aanleiding van eerste versie met leden van uw commissie. In de hoorzitting (8 juni 2017)
- [Aanbieden per brief](#) van de naar aanleiding van eigen consultaties en reality checks verbeterde versie van het voorstel van wet/proeve van wetgeving (27 juni 2018)
- [Vragen van uw commissie aan de Minister van Justitie](#) om te reageren op het voorstel van wet van RJN/UM (5 juli 2018)
- [Brief van de Minister voor Rechtsbescherming als antwoord op de vragen](#) van 5 juli 2018 aan de Tweede Kamer inzake de proeve van wetgeving (17 oktober 2018)
- [Inbreng verslag Tweede Kamer](#) naar aanleiding van een schriftelijk overleg (15 november 2018)
- [Motie van Stieneke van der Graaf \(CU\) en Michiel van Nispen \(SP\)](#) waarin de regering wordt opgeroepen te bezien hoe binnen wet- en regelgeving de inzet van herstelrechtvoorzieningen verder ontwikkeld kan worden en meer eenduidigheid kan ontstaan met betrekking tot de inzet ervan. De motie is met een ruime meerderheid van stemmen aangenomen (22 november 2018)
- [Antwoorden van de Minister voor Rechtsbescherming](#) naar aanleiding van de inbreng van 15 november 2018 (11 maart 2019)
- [Brief van RJN en Universiteit Maastricht](#) naar aanleiding van de antwoorden van de Minister voor Rechtsbescherming van 11 maart 2019 (23 maart 2019)
- [Motie van Michiel van Nispen \(SP\)](#) om het voorstel van wet nadrukkelijk te betrekken bij de totstandkoming van onderdelen van het nieuwe Wetboek van Strafvordering met ruime meerderheid van stemmen aangenomen (27 juni 2019)
- [Reactie RJN/UM op consultatie innovatiewet](#) in het kader van de modernisering van het Wetboek van Strafvordering (15 augustus 2019)

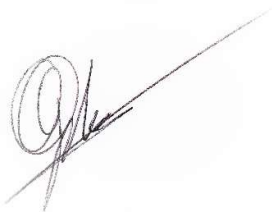
- [Nieuw beleidskader herstelrechtvoorzieningen](#) inclusief [begeleidende brief](#) Minister voor Rechtsbescherming. Het nieuwe beleidskader steunt in belangrijke mate op uitgangspunten van ons voorstel van wet/proeve van wetgeving (8 januari 2020)
- Ontbijtsessie met Tweede Kamerleden in Dudok om bij te praten over ontwikkelingen rond voorstel van wet/proeve van wetgeving (15 januari 2020)
- [Reactie RJN/UM](#) op beleidskader en begeleidende brief aan Tweede Kamerleden (23 januari 2020)
- [Algemeen overleg herstelrecht en geschillenbeslechting](#) (20 februari 2020)
- [Brief aan de Minister voor Rechtsbescherming](#) van Defence for Children, RJN en Universiteit Maastricht inzake herstelrechtvoorzieningen in jeugdstrafzaken in relatie tot het voorstel van wet (18 juni 2020)
- [Motie van Niels van den Berge \(GrL\), Attje Kuiken \(PvdA\), Maarten Groothuizen \(D66\) en Michiel van Nispen \(SP\)](#) om de inzet van mediation en herstelrecht in het kader van het wegwerken van achterstanden binnen de rechtspraak als gevolg van corona te onderzoeken. De motie is met een ruime meerderheid van stemmen aangenomen (21 september 2020)
- [Voortgangsbrief Minister voor Rechtsbescherming](#) inzake beleidskader herstelrechtvoorzieningen en de motie van den Berge (18 december 2020)
- [Publicatie wetenschappelijk en journalistiek pamflet](#) 'Meer Herstelrecht in nieuw Regeerakkoord' (24 maart 2021)
- Brief RJN / UM aan leden van de commissie Justitie en Veiligheid (deze brief, 23 juni 2021)

Wij zullen deze brief met ons voorstel voor meer herstelrecht in het nieuwe regeerakkoord ook sturen aan de informateur. Zo willen we ervoor zorgen dat herstelrecht ook de komende vier jaar verder kan worden verbeterd en verankerd binnen en buiten het strafrecht.

Wij zullen daartoe de komende maanden verder contact met u als Tweede Kamerleden zoeken en hebben inmiddels met een aantal van u daarvoor ook al afspraken gemaakt.

Mocht u in het kader van deze brief vragen hebben of meer willen weten, dan zijn wij altijd bereid daarover met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Drs. Gert Jan Slump (Stichting Restorative Justice Nederland)
 Prof. mr. Jacques Claessen (Universiteit Maastricht)